

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Варшавський університет природничих наук (м. Варшава, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)
Технологічний парк (м. Кельце, Польща)
Технологічний університет (м. Кельце, Польща)
Гуманітарно-економічна академія (м. Лодзь, Польща)
Яський університет ім. А. Й. Кузи (м. Яси, Румунія)

СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XIV Міжнародної науково-практичної конференції**

14-15 травня 2026 року

Частина II

**Вінниця-Острог
2026**

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. XIV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця-Острог, 14-15 травня 2026 р. Вінниця, 2025. Ч. 2. 726 с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції висвітлено результати досліджень, присвячених актуальним проблемам соціально-економічного розвитку, управління, державотворення, науки та освіти в умовах глобалізаційних і євроінтеграційних процесів. Розглядаються питання інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств, регулювання соціальних процесів, сучасної парадигми менеджменту та публічно-владної діяльності. Значну увагу приділено проблемам обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління, а також фінансовим механізмам соціально-економічного розвитку держави. Представлено дослідження інноваційних моделей та інформаційних технологій у науці, освіті й економіці, теоретичних і практичних аспектів підприємництва, торгівлі, маркетингово-комунікаційних і логістичних технологій. Висвітлено сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості, історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти державотворення, питання студентського спорту, фізичного виховання, філології, перекладознавства та мовної освіти.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Мартінова Л. Б.**, д-р екон. наук, професор

Відповідальний секретар – **Юрчик І.Б.**, канд. екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Бондар А. А., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент, **Гнидюк І. В.**, канд. екон. наук, доцент, **Даценко Г. В.**, д-р екон. наук, професор, **Денисюк О. М.**, д-р екон. наук, професор, **Іваницька Н. Б.**, д-р філол. наук, професор, **Махначова Н. М.**, канд. екон. наук, доцент, **Тернова А. С.**, канд. техн. наук, доцент, **Хачатрян В. В.**, д-р екон. наук, професор, **Хом'яченко С. І.**, канд. юрид. наук, доцент, **Чорна Н. М.**, д-р іст. наук, професор

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-918-177-0

Dovhan L. I., PhD (Pedagogics), Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of SUTE MACHINE TRANSLATION LITERACY AS A NEW PHILOLOGICAL COMPETENCY.....	631
Zapadynska I. G., PhD (Pedagogics), Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of SUTE TEACHING CULTURE IN THE CONTEXT OF GLOBAL EDUCATION.....	636
Ivanytska N. B., DSc (Philology), Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of SUTE TRANSLATOR COMPETENCE IN DIGITAL TRANSLATION MANAGEMENT.....	643
Камінська М. О., кандидат філологічних наук Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ МІЖ МОНАРХІЄЮ І ДЕМОКРАТІЄЮ: ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ВИКЛИКИ ПЕРЕКЛАДУ ПРОМОВИ КОРОЛЯ ЧАРЛЬЗА ІІ ПЕРЕД КОНГРЕСОМ США (28 КВІТНЯ 2026 Р.) УКРАЇНСЬКОЮ МООВОЮ.....	651
Matsera O. A. Vinnytsia Institute of Trade and Economics of SUTE FORMATION OF VERBAL COMMUNICATION SKILLS AMONG FUTURE INTERPRETERS IN THE CONTEXT OF DIGITAL SYNCHRONOUS INTERACTION.....	662
Nechyporenko V.O., PhD (Philology), Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of SUTE MICROLEARNING STRATEGIES FOR INCREASING STUDENT MOTIVATION AND ENGAGEMENT.....	669
Osaulchyk O.B., PhD (Pedagogics), Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of SUTE A SELF-BLEND MODEL APPROACH TO FOREIGN LANGUAGE LEARNING IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.....	676
Samokhval O. O., DSc (Pedagogics), Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of SUTE PROJECT THINKING OF FUTURE SPECIALISTS IN THE SYSTEM OF FOREIGN LANGUAGE TRAINING.....	683
Терещенко Л. Я., кандидат філологічних наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ, СТРАТЕГІЇ ТА ТАКТИКИ ВПЛИВУ.....	693
Тимошук Н. М., кандидат філологічних наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ СКАФФOLDІНГ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	699

ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ, СТРАТЕГІЇ ТА ТАКТИКИ ВПЛИВУ

Стаття присвячена опису функціонування політичного дискурсу у цифровому середовищі як інструменту формування політичної реальності та впливу на масову свідомість. Цифровізація суспільства спричинила трансформацію політичного дискурсу: від лінійної моделі комунікації до мережевої. Соціальні мережі стали ключовим каналом політичної взаємодії, забезпечуючи прямий контакт між політиками та аудиторією. Риторика Д. Трампа є показовою: вона базується на експресивності, використанні інвектив, концептуальних метафор («війна», «бізнес»), синтаксичних повторів і паралелізму. Стратегічно вона реалізує опозицію «свої – чужі» та тактики дискредитації опонентів.

Ключові слова: політичний дискурс, «інформаційна бульбашка», евфемізм, дисфемізм, маніпуляція, Д. Трамп

Постановка проблеми. Переосмислення комунікаційних процесів у добу цифровізації суспільства висуває на передній план проблему трансформації політичного дискурсу (ПД) — однієї з найбільш динамічних форм публічної комунікації. Інформатизація, розвиток соціальних мереж і масове розповсюдження цифрових медіа не лише створили нові канали політичної взаємодії, а й суттєво змінили саму природу впливу, політичної аргументації та мовної поведінки суб'єктів влади.

Метою статті є дослідження політичного дискурсу як об'єкта лінгвістичного аналізу у цифровому середовищі, виявлення його структурно-семантичних і лінгвопрагматичних характеристик, а також аналіз риторичних і стилістичних особливостей мовлення Дональда Трампа як прикладу сучасного політичного комунікатора в медіапросторі.

Виклад основного матеріалу. *Політичний дискурс* становить особливу форму рефлексивної мовної діяльності, спрямовану на завоювання, утримання та реалізацію влади. Його основними функціями є вплив, переконання, мобілізація та репрезентація політичної реальності. Як зазначає Л. Лукіна, політичний дискурс об'єднує тексти, що формуються у політичній сфері з метою боротьби за владу та суспільне визнання [2].

У лінгвістиці існує низка підходів до аналізу ПД. Критичний дискурсивний аналіз (Н. Ферклоу, Р. Водак, Т. ван Дейк) розглядає дискурс як засіб реалізації влади та соціального контролю. Мова інтерпретується як інструмент ідеологічного впливу, що створює певний образ реальності. Когнітивний підхід фокусується на ментальних моделях і концептах, що лежать в основі політичної комунікації (van Dijk, 1997). Політики, маніпулюючи фреймами, метафорами й асоціаціями, формують переконання виборців. Лінгвопрагматичний підхід (Н. Кондратенко) досліджує жанрову структуру ПД (агітаційні, презентаційні, аргументативні жанри) й комунікативні стратегії впливу, що визначають мовну поведінку адресанта [5].

З лінгвістичної точки зору, політичний дискурс є системою вербальних і невербальних знаків, що формують символічну реальність політики, конструюють образ влади та слугують засобом регуляції суспільної думки [4; 8].

Перехід до інформаційного суспільства зумовив переосмислення співвідношення між владою, медіа та громадянами. Медіа більше не є лише посередниками інформації — вони стали активними учасниками формування політичної дійсності. Медіатизація політики означає пристосування політичної комунікації до логіки ЗМІ: короткість, візуальність, емоційність і драматизм переважають над змістом і раціональністю. Політики змушені конкурувати за увагу користувача — не за обґрунтованість програм, а за впізнаваність образу [3].

Цифровізація суспільства спричинила трансформацію політичного дискурсу: від лінійної моделі комунікації до мережевої. Соціальні мережі радикально змінили механізми політичного впливу. Вони дали змогу оминати

традиційні ЗМІ, формуючи прямий контакт політика з аудиторією; створювати емоційно-особистісні зв'язки, що формують ефект “людяності” політичного лідера; швидко реагувати на події, формуючи образ “активного” і “дієвого” лідера. Такі зміни призвели до персоналізації політики — акценту на особистості політика, а не на його партійних програмах. Це сприяє підвищенню довіри серед виборців, але водночас посилює ризики маніпуляції та фрагментації соціального простору. Зокрема, алгоритмічні механізми породжують феномени «інформаційних бульбашок» та що посилює поляризацію суспільства [9].

Феномен “постправди” у цифровій комунікації полягає у домінуванні емоційних наративів над фактами [3; 7]. Популярність у мережі стає синонімом достовірності, а алгоритми створюють “інформаційні бульбашки” (або “ехо-камери”), де користувачі отримують лише контент, який підтверджує їхні переконання. Це знижує рівень критичного мислення та підвищує вразливість до маніпуляцій [6].

У цифровому політичному середовищі мовна поведінка комунікантів визначається комбінацією інформаційних, маніпулятивних і аргументативних стратегій. Інформативна стратегія спрямована на передачу фактів і позицій політика; маніпулятивна стратегія здійснює прихований вплив через емоційно забарвлену лексику, фрейми, повтори, невизначеність чи замовчування; аргументативна стратегія ґрунтується на залученні риторичних прийомів з метою змінити ставлення адресата [1; 10; 11].

Тактики впливу реалізуються через дискредитацію опонента (створення негативного образу через метафори, сарказм, гіперболу); імітацію консенсусу (“усі знають”, “ніхто не заперечує”), створення ефекту «очевидності», який блокує критичність; емоційну апеляцію — використання страху, гніву, патріотизму тощо; маніпулювання фокусом уваги, тобто селективне подання фактів, коли мовець акцентує на певних “вигідних” деталях, ігноруючи інші. Мовні засоби включають метафори, гіперболи, евфемізми та дисфемізми, що формують оцінні смисли та впливають на сприйняття інформації [10]. Усі ці стратегії активізуються завдяки алгоритмічному підсиленню соцмереж, які просувають найбільш емоційно насичений контент [1].

Політична комунікація Дональда Трампа в соціальних мережах демонструє системне використання інвективної лексики, сленгу та метафоричних моделей із домінуванням концептуальних сфер “ВІЙНА” та “БІЗНЕС”. Інвективи — засіб створення емоційного контрасту та конструювання опозиції “свої — чужі”. Д. Трамп регулярно вживає експресивні оцінки (“*disaster*”, “*losers*”, “*fake*”), що задають тон морального осуду; сленгові елементи (“*the swamp*”, “*rigged*”, “*huge*”) забезпечують ефект неформальності, який створює образ “народного” лідера; метафори війни (“*fight for America*”, “*attack from Democrats*”) реалізують фрейм боротьби, активуючи архетип перемоги над ворогом; бізнес-метафори (“*bad deal*”, “*winning*”, “*make America great again*”) вводять економічну раціональність у політичну сферу, демонструючи ефективність і конкурентність. Метафоричне поєднання сфер “війни” та “бізнесу” дозволяє Д. Трампу створювати дихотомію: політика як ринок (результативність) і політика як битва (емоційна мобілізація) [11].

Особливістю риторики Д. Трампа є експресивний синтаксис, що забезпечує динамізм і психологічний тиск. Зокрема, парцеляція (“*Terrible. Just terrible.*”) робить висловлювання ритмічним і натякає на емоційний стан мовця. Президент часто вдається до повторів (“*Fight! Fight! Fight!*”, “*Fake news*”), що підсилюють меседж, створюючи ефект навіювання, починають діяти як мем і консолідувати спільноту однодумців. Синтаксичний паралелізм формує ораторську ритміку, що посилює переконливість (“*Every single day I will be fighting for you with every breath in my body. I will not rest until we have delivered the strong, safe and prosperous America that our children deserve and that you deserve. This will truly be the golden age of America.*”). Ці засоби не лише емоціоналізують текст, але й слугують риторичним маркером автентичності, що підсилює довіру аудиторії.

Ключовою семантичною опозицією у політичному дискурсі Дональда Трампа є дихотомія “ми — вони”, що реалізується через семантичні поля патріотизму, економічної самодостатності та національного винятку. “Свої” — це “справжні американці”, “патріоти”, “робітники”, “Чужі” — “корумповані еліти”, “ліберальні медіа”, “мігранти”, “демократи”. Ця опозиція вербалізується

через низку тактик. Зокрема, опоненти дискредитуються через використання метафор зниження (“*the swamp*”, “*This judge, like many of the **Crooked Judges**’ I am forced to appear before, should be IMPEACHED*”), гіпербол (“*numbers that are astronomical*”, “*This is thousands of times bigger, the United States, than the biggest company in the world*”), прямих дисфемізмів (*These countries are calling us up, **kissing my ass***) і риторичних питань, що створюють негативний імідж опонента (*Why would Kim Jong-un insult me by calling me 'old,' when I would NEVER call him 'short and fat?'*). Відбувається підміна фактів емоційним судженням — характеристика політики опонента як “*catastrophic*” без зазначення аргументів. Адресатам нав’язуються формули на кшталт “*you know it, we all know it*”, імітуючи колективну очевидність. Такі мовні прийоми сприяють формуванню парасоціального ефекту близькості політика і виборця — відчуття спільної боротьби проти “ворожої системи”.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Політичний дискурс у цифровому середовищі постає як комплексна лінгвосоціальна система, що поєднує риси традиційної риторики, інформаційного шуму та стратегічного маніпулювання. Він характеризується медіатизацією та персоналізацією політики, де соціальні мережі стають головною ареною політичної взаємодії. У ньому домінує емоційна аргументація, що витісняє раціональний дискурс за рахунок лексико-семантичного зміщення у бік експресивності та агональності. Політики все частіше активізують певні фрейми політичної ідентичності через активне використання метафоричних моделей війни та бізнесу, тощо. Стратегії маніпулювання, дискредитації й самопрезентації формують когнітивні шаблони сприйняття влади.

Риторика Дональда Трампа у цьому контексті є яскравою ілюстрацією лінгвопрагматичного синтезу емоційного впливу й стратегічного позиціонування. Її сила полягає не стільки в інформуванні, скільки у здатності створювати символічні конструкції “боротьби”, “успіху” і “спільності”, які мобілізують громадську думку.

Таким чином, аналіз політичного дискурсу в цифрову епоху демонструє глибоку взаємодію лінгвістичних, психологічних і технологічних чинників, що перетворюють мову політики на головний інструмент влади у новій інформаційній реальності.

Список використаних джерел:

1. Бегака Д. А. Лінгвістичний аспект вживання евфемізмів і дисфемізмів у політичному дискурсі (на прикладі матеріалів соціальної мережі X). *Вчені записки Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2026. Том 37 (76). № 1. С. 374-380.
2. Біскуп І. Критичний аналіз дискурсу і глобалізаційні виклики ХХІ століття; прикладні аспекти. *Folium*. 2025. №6. С. 16-23.
3. Внучко С. Соціальні мережі в глобальній політичній взаємодії: виклики фейків, маніпуляцій і постправди у цифрову добу. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2025. 2 (78). С. 34-40.
4. Волянчук І. О. Політичний дискурс в умовах російсько-української війни: лінгвістичний аспект. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. 23 (1). С. 47-52.
5. Ковальова О. Політичний дискурс: сучасні лінгвістичні інтерпретації. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 27(2). С. 101-106.
6. Кучик Г. Б. Лінгвістичні засоби маніпуляції у політичному дискурсі цифрової доби. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Том 36 (75). № 5. С. 139-145.
7. Терещенко Л.Я. Мовна особистість брехуна: на перехресті когніції та комунікації. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія"*. 2010. Вип. 16. С. 295-303.
8. Шаповалова А., Коваль О. Соціологія публічних комунікацій: політичний дискурс і громадська думка в інформаційному суспільстві. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія*. 2025. Вип. 21. С. 330-336.
9. Шугаєв А. В., Мальченко М. С. Стратегія маніпуляції у політичному дискурсі: порівняльний аналіз риторики сучасних політичних лідерів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Філологія»*. 2025. Вип. 71. С. 186-189.

10. Яворська Ю. Прагматичні аспекти англійських евфемізмів та дисфемізмів політичного дискурсу соціальних медіа. *Молодий вчений*. 2022. Вип. 4.1 (104.1). С. 76-79.

11. Яновець А.І., Смаль О.В., Літкович Ю.В. Лінгво-когнітивні засоби реалізації сугестивного впливу у політичній комунікації (на матеріалі американського політичного дискурсу онлайн-платформ соціальних мереж). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. 2019. Вип. 5 (73). С. 14-16.

УДК 37.091.3.378

Тимошук Н. М., кандидат філологічних наук, доцент

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-5638-5825>

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

СКАФФОЛДИНГ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

У статті проаналізовано теоретичні засади використання технології скаффолдингу у викладанні іноземної мови у закладах вищої освіти. Розкрито сутність поняття «скаффолдинг» як інтерактивного підходу, що передбачає поетапну педагогічну підтримку здобувачів освіти з подальшим її поступовим зменшенням. Доведено, що впровадження скаффолдингу сприяє підвищенню ефективності навчання, розвитку автономності студентів та формуванню їхньої іншомовної компетентності.

Ключові слова: скаффолдинг, іншомовна освіта, стратегії навчання, інтерактивне навчання, професійна підготовка

Постановка проблеми. Динаміка суспільного розвитку та безперервне оновлення інформаційного простору актуалізують потребу у підготовці молодих фахівців, здатних до оперативної адаптації, самонавчання та безперервного професійного саморозвитку впродовж життя. У цьому контексті формування